

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU

SUMMARIA SOCIALIA

Välisajakirjades ilmunud sotsioloogia-, majandus- ja poliitikaalaste kirjutiste tutvustusi

2009 : 4

SISUKORD

VALIK ÜLEVAATEID VÄLISAJAKIRJANDUSES ILMUNUD ARTIKLITEST

SOTSIAALTEENUSTE KORRALDUS EUROOPAS

Enjolras, Bernard. Between market and civic governance regimes: civicness in the governance of social services in Europe.....2

USA JA VENEMAA KOOSTÖÖ

Legvold, Robert. The Russia file: how to move toward a strategic partnership.....3

VALIK ARTIKLEID VÄLISAJAKIRJANDUSEST

EUROOPA LIIT.....4

POLITOLOOGIA.....4

POLIITIKA.....5

RAHVUSVAHELISED SUHTED.....6

SOTSIAALPOLIITIKA.....7

KORRUPTSIOON.....7

MAJANDUS.....7

SOTSIAALTEENUSTE KORRALDUS EUROOPAS

Enjolras, Bernard. *Between market and civic governance regimes: civicism in the governance of social services in Europe.* Voluntas. Vol. 20 (2009), no. 3, p. 274–290.

Artiklis analüüsitakse sotsiaalteenuste osutamise institutsionaalseid raamistikke Euroopas. Vaatluse all on hoolekandeteenused, lastehoiule suunatud teenused ja tööturuteenused kaheksas Euroopa riigis: Suurbritannias, Saksamaal, Prantsusmaal, Rootsis, Itaalias, Belgias, Sloveenias ja Tšehhi Vabariigis. Artikli esimeses osas arendatakse välja valitsemisrežiimide kontseptuaalne raamistik, et analüüsida nendes riikides toimunud institutsionaalseid muutusi. Teises osas analüüsitakse sotsiaalteenuste regulatsiooni ja korralduse peamisi tendentse uuritavates riikides.

Tuginedes Wilsoni (2000) poliitilise režiimi definitsioonile mõistetakse artiklis valitsemisrežiimi järgmiselt: avalike teenuste osutajad ja neile iseloomulikud jooned (eesmärgid ja väärtused, institutsionaalne vorm, ressursid, legitiimsus) ning avalikule huvile vastamiseks kasutatavad poliitikainstrumendid ja nende komponentide ühitamine. Sotsiaalteenuste korraldusel Euroopas on täheldatavad kaks paralleelset suundumust. Esimene seisneb turupõhise regulatsiooni laienemises ning sellest tulenevalt avalike programmide regulatsioonimehhanismide ulatuse vähendamises. Teisalt on sotsiaalteenuste korraldamisel lisaks turupõhisele regulatsioonile vaja uusi juhtimisvorme, et edendada koostööd ja strateegilist partnerlust selles valdkonnas tegutsejate vahel ning suurendada horisontaalset kooskõlastatust ja soodustada kogukonnakeskseid algatusi. Sotsiaalteenuste regulatsioon ja korraldus Euroopas tundub toimuvat kahe ideaalse valitsemisvormi tüübi – turupõhise ja osalusel põhineva valitsemisrežiimi kompromissina. See sisaldab kaht põhimõtteliselt erinevat arusaama kodanikuõigustest. Delanty (2000) ja Stewart (1995) on eristanud kaht domineerivat mudelit, ühelt poolt kodanikuõiguste (ingl *citizenship*) turu- ja riigikeskne käsitlus ning teisalt käsitlus, kus olulisem on kogukonnas osalemise mõõde. Sotsiaalteenuste korraldamisel kasutatavad poliitikainstrumendid mõjutavad sotsiaalpoliitika eesmärkide saavutamise viisi, eriti sel juhul kui teenuseid osutavad vabatahtlikud organisatsioonid ja sotsiaalsed ettevõtted. Seda tüüpi organisatsioonid mitte ainult ei osuta sotsiaalteenuseid, vaid edendavad solidaarsust, sotsiaalseid võrgustikke, vabatahtlikku tegevust, demokraatiat ja osalust ning aitavad säilitada kultuurilist omapära. Samal ajal toob enamik moderniseerivaid reforme kaasa turupõhiste mehhanismide kasutuselevõtu sotsiaalteenuste osutamisel. Sellest vaatenurgast lähtuvalt õõnestavad turupõhised vahendite eraldamise mehhanismid kodanikuühiskonna organisatsioonide sotsiaalse panuse erilisust.

Seoses Euroopa ühtse sotsiaalteenuse reguleeriva raamistiku väljatöötamisega on teravdunud vaidlused avalikes huvides osutatavate sotsiaal- ja tervishoiuteenuste pakkumise mudeli üle. Arutelud avaliku huvi määramise üle toovad välja ainult turupõhiste mehhanismide edendamisele suunatud arengu kitsaskohad. Kodanikuühenduste rolli tõus sotsiaalteenuste korraldamisel võiks leida väljenduse esindamise, arutelude ja osaluse poliitiliste mehhanismide kaudu.

USA JA VENEMAA KOOSTÖÖ

Legvold, Robert. *The Russia file: how to move toward a strategic partnership.*

Foreign Affairs. Vol. 88 (2009), no. 4, p. 78–93.

Artiklis analüüsitakse, kuidas Obama administratsioon võiks edendada USA ja Venemaa suhteid. Käsitletakse ka suhete arendamise probleeme Venemaa seisukohalt vaadatuna ja esimesi võimalikke samme koostöö suunas.

Olulisemad USA ja Venemaa koostöövaldkonnad on artikli autori arvates tuumarelvad ja energiavarud, võitlus globaalse terrorismiga ning stabiilsuse tagamine Afganistanis, Iraagis ja Pakistanis. Lisaks neile on äärmiselt vajalik koostöö kliimamuutustega toimetulekuks, samuti uimastite, käsirelvade, ohustatud liikide, võltsitud kaupade ebaseadusliku edasimüügi vähendamiseks ning rahapesu tõkestamiseks, kuna need liiguvad väga sageli Venemaa kaudu. Lisaks nimetatud valdkondadele on olulisel kohal küberrünnakute tõkestamine ja rahvusvaheliste finants- ja julgeolekuintitutsioonide optimaalne reformimine.

Suhete arendamiseks Venemaaga on vaja USA strateegilist eesmärki, mis lähtuks partnerluse loomise kavatsusest. Legvoldi arvates pole loogilist põhjendust sellele, miks ei võiks kaks tuumariiki kokku leppida oma tuumarelvade arsenalide vähendamises; miks maailma suurim energiatootja ja -tarbija ei võiks arendada koostööd; miks mitte teha koostööd vähendamaks ebastabiilsust endise Nõukogude Liidu territooriumil ja selle läheduses või miks ei võiks nad koos hõlbustada tõusvate suurvõimude, nagu Hiina ja India, integreerumist muutunud rahvusvahelisse maailmakorda. Need eesmärgid võiksid olla USA-Venemaa strateegilise partnerluse tuumaks.

Ehkki paljud Venemaa liidrid soovivad kahe suurriigi vahel näha konstruktiivsemaid suhteid, on neil võimalikest arengutest siiski üsna piiratud arusaam. Venemaa eestkõnelejad on toonud esile selle, mille vastu ollakse, kuid pole midagi asemele pakkunud. Nende loosungid multipolaarsus unipolaarsuse asemele, rahvusvaheliste suhete demokratiseerimine ja multilateraalsuse tugevdamine ning nende üleskutsed uue Euroopa julgeolekusüsteemi loomiseks on umbmäärased. Fundamentaalsemal tasandil aga hoidub Venemaa juhtkond otsustamast, kellega siduda riigi saatus – kas läänega või tõusvate suurjõudude Hiina ja Indiaga. Venemaa väljavaated suhete parandamiseks USAga on siiski paremad kui viimasel kümnendil.

Mistahes esimeste sammude astumisel koostöö suunas sõltub tõeline ja kestav areng mõlema poole võimest edendada suhete kõige olulisemat osa. Alustada võiks kolme küsimusega, mille Obama administratsioon on esile toonud: relvastuskontroll (strateegiliste tuumarelvade kontroll, tuumarelvastuse leviku tõkestamine); Iraan ja tema tuumaprogramm; tegelemine kasvava kriisiga Afganistanis.

Refereerinud Ülle Lepp

VALIK ARTIKLEID VÄLISAJAKIRJANDUSEST

EUROOPA LIIT

Larsen, Henrik. A distinct FPA for Europe? Towards a comprehensive framework for analysing the foreign policy of EU member states // European Journal of International Relations. Vol. 15 (2009), no. 3, p. 537–566.

Artiklis arutletakse, kuidas sätestada kriteeriume, et hinnata metoodika sobivust Euroopa Liidu liikmesriikide välispoliitika analüüsimisel. Tuginedes Taani välispoliitika empiirilisele uuringule, esitatakse kompleksne raamistik liikmesriikide välispoliitika analüüsimiseks Euroopa Liidu kontekstis. Selline analüüs võib sõltuvalt riigist ja poliitikavaldkonnast olla kolmes erinevas vormis: traditsiooniline, postmodernne või teisenenud.

Lust, Aleksander. Familiarity breeds contempt: strategies of economic reform and popular attitudes toward the European Union in Lithuania and Estonia // East European Politics and Societies. Vol. 23 (2009), no. 3, p. 339-370.

2003. a referendumil toetas üle 90% leedulastest liitumist Euroopa Liiduga, samal ajal kui Eestis hääletas ühinemise poolt ainult kaks kolmandikku hääletanutest. Artiklis väidetakse, et eestlastel ja leedulastel olid Euroopa Liidu suhtes erinevad majanduslikud ootused. Erinevad ootused kajastusid ka kahe riigi majandusreformide strateegias. Leedu müüs riigiettevõtted nende juhtkonnale ja jätkas tihedat kaubavahetust Venemaaga, mis aeglustas majanduse moderniseerimist. Eesti müüs riigiettevõtted välismaalastele ning orienteerus kaubavahetuses Venemaa asemel läände, mis kahjustas riigi traditsioonilisi sektoreid (eriti põllumajandust) ja infrastruktuuri.

Miklin, Eric. Government positions on the EU services directive in the Council: national interests or individual ideological preferences? // West European Politics. Vol. 32 (2009), no. 5, p. 943–962.

Artiklis otsitakse vastust küsimusele, mis määrab ära valitsuste esindajate seisukohad Euroopa Nõukogus. Vaatluse alla võetakse hiljuti esitatud väited, mille kohaselt otsuste tegemist nõukogus juhivad mitte ainult liikmesriikide objektiivsed huvid, vaid ka nende esindajate ideoloogilised eelistused. Saksamaa, Austria ja Rootsi esindajate Euroopa Liidu teenuste direktiivi puudutavate seisukohtade kvalitatiivne võrdlev analüüs kinnitab neid oletusi. Vaatamata kolme maa sarnastele riiklikele huvidele, võtsid nende esindajad direktiivi suhtes erinevad seisukohad, mille puhul oli tunda ideoloogiliste eelistuse mõju.

POLITOLOOGIA

Adman, Per. The puzzle of gender-equal political participation in Sweden: the importance of norms and mobilization // Scandinavian Political Studies. Vol. 32 (2009), no. 3, p. 315–336.

Meeste poliitiline aktiivsus on maailmas üldiselt naiste omast kõrgem, kuid Skandinaavia riigid, sh Rootsi, erinevad teistest riikidest. Rootsis võrdsustus meeste ja naiste valimisaktiivsus juba 1970ndatel ning nüüdseks on naiste osalus valimistel ning teatud parlamentaarsetes tegevustes isegi meeste osalusest suurem. Artiklis uuritakse Rootsi eripära põhjusi.

Bengtsson, Åsa; Mattila, Mikko. Direct democracy and its critics: support for direct democracy and 'stealth' democracy in Finland // West European Politics. Vol. 32 (2009), no. 5, p. 1031–1048.

Artiklis analüüsitakse toetust otsedemokraatiale ja selle alternatiivile nn hiilivale demokraatiale Soomes. Hiiliv demokraatia on poliitilise süsteemi vorm, kus kodanike otsese osaluse asemel rõhutatakse efektiivsust, eeldatakse laiaulatuslikku ekspertarvamuste kasutamist ning vähem debatte poliitikakujundamise protsessis. Artiklis analüüsitakse Soome valijaskonna toetust neile demokraatia vormidele ja täheldatakse märkimisväärset toetust mõlemale valikule. Parempoolsete vaadetega kodanikud eelistavad tõenäolisemalt hiilivat demokraatiat, vasakpoolsete seisukohtade pooldajad on aga rohkem huvitatud otsedemokraatiast.

Bruter, Michael; Harrison, Sarah. Tomorrow's leaders? : Understanding the involvement of young party members in six European democracies // Comparative Political Studies. Vol. 42 (2009), no.10, p. 1259–1290.

Artiklis uuritakse noorte parteiliikmete motivatsiooni, tajumusi, hoiakuid ning käitumist. Püütakse välja selgitada, miks suur hulk noori otsustab olla poliitiliselt aktiivne just parteiliikmeks oleku kaudu. Uuritakse, kuidas noored mõtestavad oma osalust parteis ning milline võiks olla nende roll tulevikus. Artikkel põhineb 2919 (18–25aastase) noore parteiliikme võrdleval uuringul, mis hõlmab 15 partei liikmeskonda kuues Euroopa demokraatias: Suurbritannias, Prantsusmaal, Saksamaal, Hispaanias, Norras ja Ungaris.

Raadt, Jasper de. Contested constitutions // East European Politics and Societies. Vol. 23 (2009), no. 3, p. 315–338.

Artiklis otsitakse vastust küsimusele, miks mõnedes Kesk-Euroopa riikides on poliitiliste institutsioonide kindlustumine kulgenud sujuvalt, teistes aga vaevaliselt ja raskelt. Selleks võetakse vaatluse alla seosed põhiseaduse loomise protsessi ja sellele järgnenud põhiseaduslike normide institutsionaliseerumise vahel seitsmes riigis: Bulgaarias, Tšehhi Vabariigis, Eestis, Ungaris, Poolas, Rumeenias ja Slovakkias. Artiklis leitakse, et erinevused põhiseaduse loomise protsessis ei määra tingimata põhiseaduse legitiimsust poliitilise eliidi hulgas.

Taagepera, Rein. Predicting party sizes : the 2007 Johan Skytte Prize lecture // Scandinavian Political Studies. Vol. 32 (2009), no. 2, p. 240–246.

Tartu Ülikooli ja California Ülikooli emeriitprofessor Rein Taagepera pälvis 2008. aastal demokraatlike valimissüsteemide uurimise eest maineka Johan Skytte auhinna, mida annab välja Uppsala Ülikool. Ajakiri avaldab Taagepera Skytte auhinna loengu.

POLIITIKA

Atwal, Maya. Evaluating Nashi's sustainability: autonomy, agency and activism // Europe-Asia Studies. Vol. 61 (2009), no. 5, p. 743–758.

Artiklis võetakse vaatluse alla Venemaa noorteliikumine Naši ja selle suhted riigiga, et hinnata organisatsiooni pikaajalist jätkusuutlikkust. Väidetakse, et vaatamata liikumise valitseva režiimi truudusele ja riiklike ressursside kasutamisele, on Naši aktivistid muutunud poliitiliselt üha autonoomsemaks ja on seetõttu suutelised oma liikumise säilitamise enda peale võtma.

Elliott, Michael. Who needs charisma? // Time. Vol. 174 (2009), no. 2, p. 28–30.

Artiklis käsitletakse maailma liidrite juhtimisstiile ja juhtimiseks vajalikke isiksuseomadusi. USAs oodatakse liidritelt head välimust, väljendus- ja inspireerimisoskust, teistes riikides

need nii olulised ei ole. Tähtsad juhiomadused on hea kohanemisvõime, vastutusvõime, visadus jt. Näiteid tuuakse mitme riigi liidrite juhtimisstiilide kohta, näiteks Suurbritannia kauaaegne peaminister Winston Churchill soovitas ebaõnnestumise korral mitte kunagi alla anda ning üritada üha uuesti ja uuesti. Karismaatilisus pole seega ainus võimalik eeldus liidriks saamiseks.

Hovorte po slovensky! // Economist. Vol. 392 (2009), no. 8642, p. 25.

Artiklis käsitletakse Slovakkia uut keeleseadust, mis jõustus 2009. aasta 1. septembril. Uue keeleseaduse järgi võib kuni 5000 euroga trahvida inimest, kes ei kasuta avalikult slovaki keelt. Ungarikeelsed elanikud, kes moodustavad umbes viiendiku Slovakkia rahvastikust, näevad selles otsesest rünnakut nende õigusele kõnelda oma emakeeles.

Theil, Stefan. Dumb money // Newsweek. Vol. 154 (2009), no. 6/7, p. 34–37.

Artiklis arutletakse, kuidas oleks õige haridust finantseerida. Suurim viga, mida valitsused teevad, on raha investeerimine pimesi igasse haridusvaldkonda, et oleks rohkem õpetajaid, paremad õppehooned, rohkem tehnilisi vahendeid klassiruumides ja elitaarsemad kõrgkoolid. Kõige parema tulemuse annavad siiski need investeeringud, mis on tehtud hariduses mahajääjate aitamiseks. Peale nende isikliku elu paranemise toob see kaasa suurt majanduslikku kasu, nagu kõrgem produktiivsus ja suurem SKT.

Those who can // Economist. Vol. 392 (2009), no. 8642, p. 27–28.

Artiklis käsitletakse Suurbritannia haridusreforme ning uute õpetajate värbamist ja koolitamist. Keskele kohale on artiklis tõstetud õpetaja kvaliteedi olulisus. Tutvustatakse õpetajakoolitusprogrammi Teach First, mis põhineb USA vastaval programmil Teach for America. Programmi eesmärk on koolitada õpetajateks parimaid ülikoolilõpetanuid ja suunata nad kaheks aastaks õpetama kõige probleemsematesse, keeruliste õpetamistingimustega koolidesse.

RAHVUSVAHELISED SUHTED

Faber van der Meulen, Evert. Gas supply and EU-Russia relations // Europe-Asia Studies. Vol. 61 (2009), no. 5 p. 833–856.

Artiklis väidetakse, et Euroopa Liidu Venemaa suunaline energiapoliitika kahjustab tarnete tagamist, sest ta eirab Venemaa ja Gazpromi spetsiifilisi eesmärke ja soove. Praegu kasutusel olev rendil põhinev süsteem ja geopoliitilised kaalutlused on Venemaale olulised. Energiaturu liberaliseerimine saab olla ainult Euroopa Liidu pikaajaline eesmärk.

Matthews, Owen; Theil, Stefan. The new Ostpolitik // Newsweek. Vol. 154 (2009), no. 5, p. 46–47.

Artiklis käsitletakse Saksamaa ja Venemaa vahelisi suhteid. Endised suured vaenlased on nüüd sõlminud mitmeid ärilepinguid. Kui enamik Euroopa riike püüab välja töötada strateegiaid, et vabaneda energiasõltuvusest Venemaaga, siis Saksamaa ettevõtte E.ON AG vastupidi ostab Venemaa gaasiväljasid. Saksamaa ei ole enam mitte ainult Venemaa kõige tähtsam kaubanduspartner, vaid ka peamine eestkostja lääneriikides. Saksamaast on saanud Venemaa parim sõber, aga küsimus seisneb selles, kelle kasuks nende sõprus töötab.

SOTSIAALPOLIITIKA

Fox, Elizabeth; Pascall, Gillian; Warren, Tracey. Work-family policies, participation, and practices: fathers and childcare in Europe // Community, Work & Family. Vol. 12 (2009), no. 3, p. 313–326.

Artikkel võtab vaatluse alla sotsiaalpoliitika meetmed, mis on suunatud isade osaluse suurendamisele laste eest hoolitsemises. Käsitletakse töö ja pereelu sobitamise praktikaid Euroopas ja analüüsitakse isasõbralikke vanemapuhkuse poliitikaid ning isade suhtumist neisse. Mõnedes Euroopa riikides, eriti Rootsis, on isad reformide käigus saanud mitteedasiantava õiguse lapsehoolduspuhkusele. Põhjalikumalt uuritakse, kas selline uuendus võiks suurendada Suurbritannia meeste osalust laste eest hoolitsemisel.

Lynch, Julia; Myrskylä, Mikko. Always the third rail? : Pension income and policy preferences in European democracies // Comparative Political Studies. Vol. 42 (2009), no. 8, p. 1068–1097.

Artiklis esitatakse empiirilise uurimuse tulemused, mille eesmärk on välja selgitada, kas kasusaamine riiklikest pensionitest motiveerib üksikisikuid rohkem toetama pensionisüsteemi *status quo*'d või toetatakse kavandatavaid pensionireforme. Üheteistkümnes Euroopa riigis tehtud võrdlusuuringute (1992 ja 2001 Eurobarometer) tulemused näitavad, et enamik küsitletuid soovib säilitada riiklikku pensionisüsteemi muutumatuna.

KORRUPTSIOON

Holmes, Leslie. Crime, organised crime and corruption in post-communist Europe and the CIS // Communist and Post-Communist Studies. Vol. 42 (2009), no.2, p. 265-287.

Artiklis käsitletakse kuritegevust, organiseeritud kuritegevust ja korrupsiooni 28 postkommunistlikus riigis, sh Eestis. Analüüsid Kesk- ja Ida-Euroopa ning SRÜ andmeid ajavahemikul 1996–2008, selgub, et osa riike pole 1990. aastate alguses probleemiks muutunud korrupsiooniga senini tõhusalt võidelda suutnud, kuid enamikus riikides võib täheldada olukorra stabiliseerumist või paranemist. Üldist paranemissuundumust täheldati Eestis, Gruusias, Lätis, Makedoonias, Serbias, Slovakkias ja Sloveenias.

MAJANDUS

A slow-burning fuse // Economist. Vol. 392 (2009), no. 8637, special section, p. 3–5.

Ajakirja 16 lehekülje pikkune eriosa käsitleb maailma rahvastiku vananemist. Sissejuhatavas artiklis vaadeldakse selle põhjust. Kaks peamist põhjust on inimeste eluea pikenemine ja sündimuse kahanemine, mis on juba juhtunud arenenud tööstusriikides, kuid ka vaesemates riikides ilmneb sama tendents. ÜRO prognoosi kohaselt on arenenud riikides 2050. aastaks 33% rahvastikust üle 60-aastased ehk teisisõnu iga kolmas inimene on pensionär.

Hirsh, Michael. The most misunderstood man in America // Newsweek. Vol. 154 (2009), no. 4, p. 36–39.

Artiklis on vaatluse all, miks Nobeli majanduspreemia laureaat Joseph Stiglitz on oma kodumaal Ameerika Ühendriikides vähehinnatud, kuid välismaal suhtutakse temasse kui superstaari. Columbia Ülikooli professor Joseph Stiglitz on olnud USA presidendi Bill Clintoni majandusnõunike kogu liige ja esimees. President Barack Obama peamise

majandusnõuniku Larry (Lawrence H.) Summersiga on Stiglitzil rivaalisuhted, mida käsitletakse artiklis lähemalt. Samuti antakse ülevaade Stiglitz'i majandusideedest.

Miazhevich, Galina. Hybridisation of business norms as intercultural dialogue: the case of two post-Soviet countries // Communist and Post-Communist Studies. Vol. 42 (2009), no. 2, p. 181-198.

Artikkel annab põhjaliku ülevaate kahe endise NSV Liidu vabariigi – Eesti ja Valgevene ärinormides ilmnevate kultuuriliste nihete olemusest. Artiklis rõhutatakse mineviku ja oleviku ning läänelike ja kohalike traditsioonide keerukat vastastikust mõju üleminekuprotsessis. Analüüs põhineb Valgevene ja Eesti ettevõtjatega 2005. a aprillis-juunis tehtud kahekümne kuuel süvaintervjuul.

Simons, Craig. Generic giants // Newsweek. Vol. 154 (2009), no. 4, p. 28–31.

Artiklis uuritakse, miks Hiina tippettevõtted on maailmas nii vähe tuntud. Lähemalt käsitletakse seda telekommunikatsioonivahendeid tootva ettevõtte Huawei näitel. Huawei kuulub ajakirja BusinessWeek arvates maailma 10 mõjukama ettevõtte hulka, kuid on näiteks Toyota, Google'i või Apple'i kõrval rahvusvaheliselt kõige tundmatum.

Zakaria, Fareed. The capitalist manifesto: greed is good (to a point) // Newsweek. Vol. 153 (2009), no. 25, p. 34–39.

Artiklis käsitletakse kapitalismi ebaõnnestumist seoses ülemaailmsete majanduskriisidega. Zakaria arvates võib kapitalism siiski olla mehhanism, mis on arengu tagantõukaja ka tulevikus. Artikli autor toob esile panganduses ja teistes kapitalistlikes sektorites ette võetud samme, mis on teinud eraettevõtjad ärevaks, eriti USAs. Artiklis rõhutatakse, et riiklike ettevõtete laenukoormuse tõttu on töökohtade loomise osas peamine lootus siiski erasektoril. Autor väidab, et tegemist pole kapitalismi-, vaid rahandus-, globaliseerumis-, demokraatia- ja eetikakriisiga.

Theil, Stefan. What lurks beneath // Newsweek. Vol. 154 (2009), no. 4, p. 22–27.

Artiklis vaadeldakse Saksamaa vastumeelsust teatud tehnoloogiliste uuenduste suhtes. Põhitähelepanu on pööratud Saksamaa põllumajandusministri Ilse Aigner'i otsusele keelata transgeensed taimed põllumajanduses. Saksamaa on loobunud ka tuumaenergia kasutamisest ning on mures nanotehnoloogia leviku pärast. Artikli autor järeldab, et Saksamaa kannatab oma tehnoloogiakartuse tõttu majanduslikku kahju ning loodab, et selline suhtumine hakkab varsti muutuma.

Wind power in America: becalmed // Economist. Vol. 392 (2009), no. 8642, p. 54.

Artiklis on vaatluse all USA tuuleenergiatööstus. USA on investeerinud 16 miljardit dollarit tuuleenergiasse, tänu millele ta tootis 2008. aastal kõige rohkem tuuleenergiat maailmas. 2009. aastal ei ole tuuleenergiatööstuse areng edenenu enam plaanipäraselt. Ameerika naftamagnaat T. Boone Pickens kavatses rajada maailma suurima tuulepargi Texasesse, kuid loobus sellest ülekandeliinide rajamise raskuste tõttu. Artiklis antakse ülevaade ka teistest tuuleenergia kasutuselevõtuga esilekerkinud probleemidest.

Refereerinud Ülle Lepp ja Tiina Tammiksaalu